DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

Warszawa, dnia 10 lutego 1960 r. Nr 2 Poz. 8—13

TREŚĆ:

8.

ZARZĄDZENIE nr 2 MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 7 stycznia 1960 r.

w sprawie powołania Resortowej Komisji Norm Pracy w Budownictwie

(znak: COTNP/60)

Dla opiniowania norm pracy, cen akordowych, taryfikacji robotników i robót w budownictwie po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Powołuje się przy Departamencie Zatrudnienia, Płac i Bezpieczeństwa Pracy Resortową Komisję Norm Pracy w Budownictwie, zwaną dalej Komisją.

2. Komisja składa się z przewodniczącego, którym jest Dyrektor Departamentu Zatrudnienia, Płac i Bezpieczeństwa Pracy, z-cy przewodniczącego oraz jednego członka Komisji — powołanych przez Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych i 6-ciu członków Komisji — po jednym przedstawicielu z Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego, Instytutu Organizacji i Mechanizacji Budownictwa, Departamentu Techniki Budowlanej, Biura Norm Budowlano-Montażowych oraz dwóch z Centralnego Ośrodka Technicznego Normowania Pracy — powołanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

§ 2. Do zadań Komisji należy:

1) opiniowanie instrukcji w zakresie normowania pracy i trybu ustalania cen akordowych oraz programów szkolenia pracowników przedsiębiorstw, którzy zajmują się normowaniem pracy;
2) opiniowanie projektów i zmian norm pracy, cen akordowych taryfikacji robót oraz taryfikatorów kwalifikacyjnych robotników;
3) formułowanie wniosków w przedmiocie nadawania mocy obowiązującej cenom akordowym i taryfikatorom.

§ 3. Przewodniczący Komisji uprawniony jest do powoływania w miarę potrzeby — rzeczoznawców i podkomisji roboczych dla przygotowania analiz, oceny przedkładanych Komisji opracowań oraz do zawierania umów o dzieło na wykonanie niezbędnych prac.

§ 4. Za udział w posiedzeniach Komisji odbytych poza godzinami służbowymi ustala się zgodnie z § 5 uchwały nr 38 Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1954 r. w sprawie trybu powoływania komisji resortowych i wynagradzania za udział w posiedzeniach (Mon. Pol. nr A-30, poz. 442) — wynagrodzenie w następujących wysokościach:

57 zł dla przewodniczącego
38 zł dla z-cy przewodniczącego i członków Komisji oraz rzeczoznawców.

§ 5. Koszty prac Komisji pokrywane będą z budżetu Ministerstwa.

§ 6. Zarządzenie obowiązuje od dnia 1 stycznia 1960 r.

MINISTER
St. Pietrusiewicz

9.

ZARZĄDZENIE nr 7 MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 15 stycznia 1960 r.

w sprawie zasad sporządzania planu bezpiecznego prowadzenia robót i prawidłowej gospodarki złożem w zakresie eksploatacji kopalin nie podlegających przepisom prawa górniczego — w zakładach podległych i nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

(znak: TGG/60)

W celu zwiększenia bezpieczeństwa pracy i zapewnienia racjonalnej gospodarki złożami kopalin nie podlegających przepisom prawa górniczego zarządza się, co następuje:

§ 1. Plan bezpiecznego prowadzenia robót i prawidłowej gospodarki złożem, zwany w dalszym ciągu planem ruchu, należy opracowywać na okres dwuletni na podstawie zadań produkcyjnych zakładu.

§ 2. Plan ruchu sporządzają przedsiębiorstwa i przedkładają go do zatwierdzenia jednostkom nadrzędnym (zjednoczeniom lub wojewódzkim zjednoczeniom przemysłu terenowego materiałów budowlanych), które nadzorują zakład, w terminie co najmniej trzymiesięcznym przed datą rozpoczęcia wykonania planu.

§ 3. Plan ruchu powinien być opracowany według zasad, ujętych w załączniku nr 1 do zarządzenia. Plan ruchu opracowuje się w trzech egzemplarzach — z tego jeden pozostaje w jednostce nadrzędnej, zatwierdzającej plan ruchu.

§ 4. 1. Plan ruchu zatwierdza dyrektor zjednoczenia lub wojewódzkiego zjednoczenia przemysłu terenowego materiałów budowlanych (WZPTMB) na wniosek komisji, o której mowa w § 5.

2. Dyrektor zjednoczenia (WZPTMB) może nakazać również zmianę zatwierdzonego planu ruchu ze względu na bezpieczeństwo prowadzenia robót.

3. Wszelkie zmiany robót w okresie ważności planu ruchu powinny być opracowane przez przedsiębiorstwa w formie dodatku do tego planu i przedłożone do zatwierdzenia zgodnie z niniejszym zarządzeniem.

§ 5. 1. Dyrektorzy zjednoczeń (WZPTMB) powołają komisje do opiniowania planów ruchu w następującym składzie:

1) zastępca dyrektora do spraw technicznych, jako przewodniczący,
2) przedstawiciele działów: górniczo-geologicznego, produkcji, planowania, głównego mechanika, inwestycji oraz inspektora bhp — jako członkowie.

2. Zadaniem komisji jest dokonanie w trybie roboczym analizy planu ruchu i przedłożenia go do zatwierdzenia dyrektorowi zjednoczenia lub WZPTMB.

3. Plan ruchu rozpatruje się w obecności przedstawiciela zakładu.

§ 6. Dyrektorzy zjednoczeń (WZPTMB) zabezpieczą stałą kontrolę nad prowadzeniem robót zgodnie z planem ruchu.

§ 7. Tracą moc:

1) zarządzenie nr 127 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 19 czerwca 1956 r. w sprawie trybu sporządzania, zatwierdzania i kontroli wykonywania rocznych planów robót górniczych,
2) zarządzenie nr 195 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 30 listopada 1955 r. w sprawie trybu sporządzania, zatwierdzania i kontroli rocznych planów robót górniczych w kamieniołomach (Dz. U. MBMiO nr 23, poz. 163),
3) zarządzenie nr 128 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 15 grudnia 1955 r. w sprawie opracowania, trybu zatwierdzania i kontroli wykonywania szczegółowych planów robót górniczych (planów ruchu) w zakładach górniczych (kamieniołomach) podległych Ministrowi Budownictwa Przemysłowego,
4) zarządzenie nr 95 Ministra Przemysłu Drobnego i Rzemiosła z dnia 2 lipca 1956 r. w sprawie zwiększenia bezpieczeństwa pracy w niewęglowych zakładach górniczych (Dz. Urz. MPD i Rzem. nr 15, poz. 67)), oraz
5) inne przepisy z zakresu uregulowanego niniejszym zarządzeniem, sprzeczne z jego postanowieniami.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 15 stycznia 1960 r.

MINISTER
wz J. Grzymek

Załącznik do zarządzenia nr 7 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 15 stycznia 1960 r.

ZASADY SPORZĄDZANIA PLANÓW RUCHU

dla zakładów eksploatujących kopaliny, nieobjętych przepisami prawa górniczego.

I. Cel sporządzania planów ruchu.

1. Okres sporządzania planu ruchu ustala się na trzy miesiące przed rozpoczęciem eksploatacji lub roku kalendarzowego.

2. Plan ruchu powinien być opracowany na okres dwóch lat.

3. W planie ruchu należy ująć tylko te zagadnienia, spośród wyszczególnionych w niniejszych zasadach, które występują w danym zakładzie.

4. Przez użyte w niniejszych zasadach określenie „plan ruchu” rozumie się „plan bezpiecznego prowadzenia robót i prawidłowej gospodarki złożem”. Zadaniem planu ruchu jest zapewnienie wykonania planowych zadań zakładu, prawidłowej gospodarki złożem (kopaliny głównej) i kopalin ubocznych (towarzyszących), ochrony sąsiadujących złóż oraz ochrony życia i zdrowia ludzkiego i innych interesów społecznych, które mogą być zagrożone w związku z prowadzeniem robót eksploatacji kopalin.

5. Plan ruchu sporządzają przedsiębiorstwa.

6. Plan ruchu powinien obejmować wszelkie zamierzenia techniczne, wynikające z zadań produkcyjnych i inwestycyjnych zakładu oraz z modernizacji i mechanizacji zakładu, przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów bezpieczestwa i higieny pracy oraz zadań techniki.

II. Część ogólna

Plan ruchu powinien składać się z dwóch zasadniczych części: opisowej i graficznej.

Część opisowa powinna obejmować zagadnienia występujące w danym zakładzie oraz powinna być ujęta w następujące punkty:

1) wstęp,
2) geologia i hydrogeologia złoża,
3) plan robót przygotowawczych (zdejmowanie nadkładu),
4) plan robót eksploatacyjnych,
5) roboty strzałowe,
6) plan transportu,
7) plan zatrudnienia,
8) odwadnianie wyrobisk,
9) zagospodarowanie wyeksploatowanych terenów,
10) oświetlenie zakładu,
11) energetyka,
12) budownictwo,
13) zakład przeróbczy (cegielnie, wapienniki, sortownie itp.),
14) zagrożenia i sposoby ich zwalczania,
15) pożarnictwo,
16) pierwsza pomoc i bhp.,
17) zabezpieczenia zimowe,
18) schemat organizacyjny kierownictwa i dozoru ruchu zakładu.

Część graficzna powinna zawierać:

1) mapę powierzchni w skali 1 : 1000 albo w innej skali (1 : 500, 1 : 2000, 1 : 5000) z podaniem sytuacji,
2) przekroje geologiczne,
3) schemat zasilania i odbioru energii elektrycznej kopalni.

III. Część szczegółowa

W rozwinięciu danych określonych w części II, część III obejmuje:

do pkt 1)

We wstępie należy podać adres przedsiębiorstwa, jednostki nadrzędnej oraz krótką historię zakładu, kopalni, produkcji itp.

do pkt 2)

Należy opisać w skrócie warunki geologiczne i hydrogeologiczne terenu występowania złoża.

Ponadto należy załączyć odpis dokumentu zatwierdzenia lub rejestracji złoża przez Centralny Urząd Geologii.

Na planach należy uwidocznić granicę obszaru kopalni oraz obrysy obiektów i urządzeń, dla których zostały ustalone filary ochronne.

do pkt 3)

W planie robót przygotowawczych należy podać obliczenia kubatury nadkładu przewidzianego do eksploatacji z odpowiednim (trzymiesięcznym) wyprzedzeniem frontu wybierania.

Należy opisać sposób zdejmowania i transportu nakładu (skrywki). Powierzchnię nadkładu przeznaczoną do zdjęcia w ciągu obu lat objętych planem ruchu należy oznaczyć na planie, jak również miejsce zwałowania i drogi transportowe.

do pkt 4)

W planie robót eksploatacyjnych należy ustalić sposób gospodarki złożem, kopaliny głównej i kopalin ubocznych.

Ponadto należy ustalić wszelkie zależności wpływów wynikających z ruchu jednego zakładu w stosunku do zakładu drugiego w przypadku istnienia między nimi jakiejkolwiek współzależności, oraz wskazać obiekty wymagające ochrony lub zabezpieczenia z projektowanymi ewentualnie filarami ochronnymi.

Ponadto należy:

1) określić jakość użytkową kopaliny (dla celów budowlanych, drogowych, cementowych, ceramicznych) i zadań produkcyjnych,
2) podać sposób urabiania złoża z zaznaczeniem wysokości eksploatowanych ścian, kierunku, uławicenia, kąta nachylenia warstw, niedopuszczenia do tworzenia się zwisów w froncie eksploatacyjnym odkrywki,
3) opisać stan mechanizacji urabiania i ładowania urobku,
4) opisać sposób zabezpieczenia zakładu przed wejściem na jego teren osób postronnych z zaznaczeniem tegoż na planie sytuacyjnym,
5) oznaczyć na planie sytuacyjnym kopalni powierzchnie złoża, z których zostanie wyeksploatowana kopalina w poszczególnych latach objętych planem ruchu.

do pkt 5)

W punkcie roboty strzałowe — należy podać:

1) rodzaje stosowanych środków strzałowych i sprzętu strzałowego oraz braki na tym odcinku,
2) organizację robót strzałowych przy zastosowanych lub przewidzianych metodach pracy (liczba otworów strzałowych, kolejność ładowania i odpalania ładunków, zabezpieczenie załogi i strzałowych przed rozrzutem odłamków, usuwanie niewypałów itp.),
3) stwierdzić zgodność stanu składów materiałów wybuchowych (MW) z postanowieniami obowiązujących w tym względzie przepisów i podać terminy usunięcia usterek,
4) sposób nadawania sygnałów przy odstrzale,
5) na planie sytuacyjnym oznaczyć strefę rozrzutu, lokalizację schronów dla załogi i strzałowych oraz ewentualne rozstawienie posterunków, miejsce nadawania sygnałów akustycznych i optycznych.

do pkt 6)

W punkcie dotyczącym transportu należy obliczyć i opisać potrzebną ilość środków transportowych (wózków, lokomotyw, samochodów itp.) — do wykonania zadań planowych.

Na planie należy nanieść główne drogi (tory, drogi, dojazdowe) transportowe dla przewozu urobku, nadkładu i odpadów.

do pkt 8)

Należy opisać sposoby odwadniania wyrobiska i podać wydajność pomp oraz ilości wypompowanej z wyrobisk wody w m^3 na godzinę podczas normalnej pracy pomp oraz maksymalnego przypływu.

do pkt 9)

Wyeksploatowane tereny należy zagospodarować przez doprowadzenie terenu, jeżeli to jest możliwe, do pierwotnego stanu, albo przez posadzenie drzew, krzewów itp.

do pkt 10)

Należy opisać oświetlenie zakładu z zaznaczeniem punktów świetlnych na planie sytuacyjnym.

do pkt 11)

W części energetycznej należy opisać zasilanie zakładu w energię (elektryczną, inną) oraz podać wielkości odbiorników na schemacie energetycznym.

do pkt 12)

W punkcie budownictwo — należy krótko opisać wszystkie ważniejsze budynki zakładu oraz przewidziane do budowy w okresie ważności planu ruchu.

do pkt 13)

Należy opisać proces technologiczny zakładu przeróbczego, podając równocześnie podstawowe wskaźniki zużycia i techniczno-ekonomiczne.

do pkt 14)

W punkcie zagrożenia i sposoby ich zwalczania należy podać: zagrożenia związane ze stosowaniem środków strzałowych (np. strefa rozrzutu obejmuje budynek mieszkalny, biurowy, zakład przeróbczy, drogę publiczną) oraz w związku z tym należy opracować sposoby zabezpieczenia tych obiektów (np. w czasie strzelania ruch na drodze powinien być zatrzymany, z zagrożonego budynku w tym czasie nie wolno wychodzić)

do pkt 15)

Przy opracowywaniu zagadnień pożarnictwa należy podać stan zagrożeń w kopalni i zakładzie przeróbczym:

1) określenie zagrożenia pożarowego z podaniem przyczyn (elektryczne, mechaniczne, skład materiałów palnych, piece do wypałów),
2) środki, jakimi dysponuje zakład przy zwalczaniu pożarów (rurociągi wodne, hydranty, gaśnice, obserwacja, zakładowa straż przeciwpożarowa),
3) stan faktyczny pogotowia przeciwpożarowego kopalni, zakładów przeróbczych, oddziałów.

do pkt 16)

W punkcie dotyczącym udzielania pierwszej pomocy i bhp należy podać:

1) stan urządzeń higieniczno-sanitarnych jak: łaźnie, umywalnie, szatnie, pokoje higieniczne oraz asenizacji,
2) braki w stanie ilościowym i jakościowym urządzeń wyszczególnionych w pkt 1),
3) przyczyny, mogące wpłynąć szkodliwie na stan zdrowia pracowników zakładu (woda, pył, nadmierny wysiłek w pracy, złe oświetlenie itp.),
4) braki w odzieży ochronnej i sprzęcie ochrony osobistej, w szkoleniu załóg i dozoru w dziedzinie bhp, w organizacji służby bhp,
5) niezgodności z przepisami dotyczącymi zatrudnienia (brak przeszkolenia nowoprzyjętych, zatrudnienia kobiet i młodocianych) i zamierzenia mające na celu poprawienie istniejącego stanu,
6) braki w organizacji i wyposażeniu izb opatrunkowych, punktów opatrunkowych, apteczek, izb chorych i w zaopatrzeniu w opatrunki osobiste, a ponadto
7) należy opracować plan skutecznej walki z wypadkami, z podaniem rodzaju zagrożeń i środków zmierzających do ich usunięcia, dane statystyczne za rok ubiegły i I-sze półrocze roku bieżącego oraz lokalizację wypadków.

do pkt 17)

W punkcie tym należy podać sposoby zapobiegania trudnościom ruchu zakładu w okresie zimowym oraz środki ich zwalczania jak:

1) sposób urabiania zamarzniętych kopalin,
2) sposób zapobiegania przymarzaniu urobku do urządzeń czerpakowych i środków transportu, zabezpieczenia dróg transportowych itp.,
3) zabezpieczenie urządzeń wodnych przed skutkami mrozu,
4) zabezpieczenie przed zalewem w okresie odwilży i opadów o charakterze burzowym.

do pkt 18)

W punkcie — schemat organizacyjny kierownictwa i dozoru ruchu zakładu należy podać ilościowy wykaz osób kierownictwa i dozoru ruchu od dyrektora zakładu do kierownika działu włącznie, z podaniem kwalifikacji i lat praktyki.

10.

ZARZĄDZENIE nr 20 MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 21 stycznia 1960 r.

w sprawie powołania wojewódzkich komisji koordynacji i wojewódzkich komisji norm pracy oraz branżowych komisji norm pracy.

(znak: COTNP/60)

Wykonanie zadań wzrostu i wydajności pracy oraz obniżki kosztów własnych w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych, zgodnie z postanowieniami zarządzenia nr 318 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 20 listopada 1959 r. w sprawie środków zabezpieczających wykonanie Narodowego Planu Gospodarczego w zakresie zatrudnienia i płac w 1960 roku w przedsiębiorstwach podległych i nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych — wymaga jednolitego działania przedsiębiorstw budowlano-montażowych na terenie jednego województwa.

W celu koordynacji polityki zatrudnienia, normowania pracy i płac w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych, w uzgodnieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Powołuje się wojewódzkie komisje koordynacyjne, które działać będą przy zarządach budownictwa i obejmują swoją działalnością teren, określony w załączniku do zarządzenia.

2. Przewodniczącym wojewódzkiej komisji koordynacyjnej jest dyrektor zarządu budownictwa, przy którym działa komisja.

§ 2. Do zadań wojewódzkich komisji koordynacyjnych należy w szczególności:

1) stworzenie odpowiednich warunków dla jednolitego i prawidłowego zaszeregowania robotników, regulowania poziomu zarobków w drodze analiz i kontroli średnich płac robotników w dążeniu do likwidacji „kominów płacowych" i nieuzasadnionych technicznie wypłat,
2) wymiana doświadczeń między przedsiębiorstwami w zakresie polityki i stosowania systemów płac, właściwych pod względem korzystnego ich wpływu na wydajność pracy, jak również w zakresie racjonalnego gospodarowania funduszem płac, polityki stosowania akordów zryczałtowanych, koordynacja polityki normowania pracy, cen akordowych, taryfikatorów robotników i robót;
3) kontrola ewidencji i analiza branżowych i zakładowych norm pracy i cen akordowych;
4) uzgadnianie przyjmowania robotników do pracy w celu wyeliminowania niezdrowej konkurencji zatrudniania robotników zamiejscowych, werbunku i zwalniania robotników.

§ 3. 1. W skład wojewódzkich komisji koordynacyjnych wchodzą dyrektorzy wszystkich przedsiębiorstw budowlano-montażowych, podległych Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz zarządów (zjednoczeń) budownictwa podległych prezydiom rad narodowych, a przez tego Ministra nadzorowanych, które mają siedzibę na terenie województwa oraz przedstawiciel delegowany przez zarząd okręgowy Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

2. Przewodniczący wojewódzkiej komisji koordynacyjnej obowiązany jest zapraszać na posiedzenia komisji przedstawicieli Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Banku Inwestycyjnego i w miarę potrzeby przedsiębiorstw budowlano-montażowych podległych innym ministrom, które mają siedzibę na terenie danego województwa i przedsiębiorstw, które mają siedzibę w innych województwach, lecz prowadzą większe roboty budowlano-montażowe na terenie danego województwa.

§ 4. 1. W wyniku swojej działalności wojewódzka komisja koordynacyjna wydaje opinie, które są podstawą do wydania przez dyrektora zarządu, przy którym działa komisja, odpowiednich dyspozycji zmierzających do poprawy wyników działalności przedsiębiorstw.

2. W przypadku, gdy opinie, o których mowa w ust. 1, dotyczyć mają przedsiębiorstw, nadzorowanych przez inny zarząd, czy też innego ministra, dyrektor zarządu podejmujący decyzję, powiadamia o niej dyrektora zarządu nadzorującego te przedsiębiorstwa i przesyła opinię komisji w celu wydania odpowiednich poleceń.

§ 5. 1. Wojewódzkie komisje koordynacyjne odbywają posiedzenia w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na kwartał.

2. Posiedzenia wojewódzkich komisji koordynacyjnych odbywają się w godzinach pracy.

§ 6. 1. W celu koordynacji zagadnień normowania pracy, cen akordowych, taryfikatorów robót i taryfikatorów kwalifikacyjnych robotników dyrektorzy zarządów budownictwa, przy których działają wojewódzkie komisje koordynacyjne, powołują niezwłocznie komisje do spraw norm pracy i cen akordowych, zwane dalej wojewódzkimi komisjami norm pracy.

2. W celu koordynacji w poszczególnych branżach zagadnień, o których mowa w ust. 1, dyrektorzy następujących zarządów:

Zarządu Budownictwa Elektrowni,
Zarządu Przedsiębiorstw Robót Elektrycznych „Elektromontaż”,
Zarządu Konstrukcji Stalowych i Urządzeń Przemysłowych „Mostostal”,
Zarządu Budownictwa Wodno-Inżynieryjnego,
Zarządu „Instalacje Przemysłowe”,
Zarządu Budowy Pieców Przemysłowych,

— powołają branżowe komisje norm pracy.

§ 7. 1. W skład wojewódzkiej komisji norm pracy wchodzą:

1) zastępca dyrektora zarządu budownictwa, przy którym działa komisja koordynacyjna — jako przewodniczący komisji,
2) przedstawiciel zarządu okręgowego Związku Zawodowego Pracowników Budownicwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, jako z-ca przewodniczącego komisji,
3) przedstawiciele zarządów (zjednoczeń) budownictwa, reprezentowanych w wojewódzkiej komisji koordynacyjnej,
4) trzech do pięciu przedstawicieli przedsiębiorstw wyznaczonych przez dyrektora zarządu budownictwa, przy którym działa wojewódzka komisja kordynacyjna, spośród przedsiębiorstw nadzorowanych przez ten zarząd. przedstawicieli delegują dyrektorzy wyznaczonych przedsiębiorstw.

2. W skład branżowej komisji norm pracy wchodzą:

1) dyrektor zarządu lub jego zastępca — jako przewodniczący komisji,
2) przedstawiciel Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, jako zastępca przewodniczącego komisji,
3) trzech do pięciu przedstawicieli przedsiębiorstw, nadzorowanych przez zarząd.

§ 8. 1. Do zakresu działania wojewódzkiej komisji norm pracy oraz banżowej komisji norm pracy należy w szczególności:

1) dokonywanie przeglądu ewidencji norm pracy i cen akordowych, (branżowych oraz zakładowych) zwłaszcza pod względem stworzenia warunków do ujednolicenia cen, bądź nadania cenom zakładowym charakteru cen branżowych;
2) opiniowanie norm pracy pod względem prawidłowości opracowania, zgodnie z zasadami technicznego normowania pracy i postanowieniami Układu Zbiorowego Pracy w Budownictwie;
3) sporządzanie wykazów robót, które mogą być objęte branżowymi cenami akordowymi,
4) przeprowadzania analizy rzeczowej wydajności pracy robotników w poszczególnych zawodach budowlanych,
5) dokonywanie oceny zaszeregowania robót i składów zespołów robotników w opracowywanych katalogach norm pracy i cennikach robót akordowych oraz taryfikatorach.

§ 9. 1. Wojewódzka komisja norm pracy wydaje opinię, którą przekazuje przewodniczącemu wojewódzkiej komisji koordynacyjnej.

2. Branżowa komisja norm pracy wydaje opinie, które są podstawą do podjęcia odpowiednich decyzji przez dyrektora zarządu.

3. Przepisy § 4 ust. 2 zarządzenia mają odpowiednie zastosowanie przy decyzjach podjętych przez dyrektora zarządu.

§ 10. 1. Posiedzenia wojewódzkich komisji norm pracy oraz branżowych komisji norm pracy odbywają się w zasadzie w godzinach pracy.

2. Za udział w posiedzeniach komisji, odbytych w razie koniecznej potrzeby poza godzinami pracy przewodniczący, zastępca, członkowie i rzeczoznawcy powołani przez przewodniczącego komisji pobierają wynagrodzenie zgodnie z obowiązującymi odrębnymi przepisami.

§ 11. Dyrektorzy zarządów, przy których powołano komisje zgodnie z postanowieniami niniejszego zarządzenia, obowiązani są do zabezpieczenia w ramach posiadanych środków pokrycia wydatków, niezbędnych dla prawidłowego działania powołanych komisji.

§ 12. Traci moc § 11 zarządzenia nr 43 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 15 marca 1958 r. w sprawie zabezpieczenia dyscypliny wypłat i nieprzekraczania funduszu płac w budownictwie.

§ 13. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 25 stycznia 1960 r.

MINISTER
St. Pietrusiewicz

Załącznik do zarządzenia nr 20 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 21 stycznia 1960 r.

WYKAZ

Wojewódzkich Komisji Koordynacyjnych w poszczególnych województwach

L.p.	Nazwa i adres, przy którym działa Komisja	Teren działania
1.	Bydgoski Zarząd Budownictwa, Bydgoszcz, ul. Dworcowa 71	woj. Bydgoskie
2.	Gdański Zarząd Budownictwa, Gdańsk, Wały Jagiellońskie 10	woj. Gdańskie i Koszalińskie
3.	Kielecki Zarząd Budownictwa, Kielce, ul. Sienkiewicza 63	woj. Kieleckie
4.	Krakowski Zarząd Budownictwa, Kraków, ul. Słowackiego 39	woj. Krakowskie i m. Kraków
5.	Lubelski Zarząd Budownictwa, Lublin, ul. Curie-Skłodowskiej 36	woj. Lubelskie
6.	Łódzki Zarząd Budownictwa, Łódź, ul. 19 Stycznia 7	woj. Łódzkie i m. Łódź
7.	Poznański Zarząd Budownictwa, Poznań, ul. Marchlewskiego 128	woj. Poznańskie i Zielonogórskie
8.	Północno-Wschodni Zarząd Budownictwa, Warszawa, ul. Lindey'a 14	woj. Warszawskie, Olsztyńskie i Białostockie
9.	Rzeszowski Zarząd Budownictwa, Rzeszów, ul. 22 Lipca 11	woj. Rzeszowskie
10.	Śląski Zarząd Budownictwa Przemysłowego, Katowice, ul. Barbary 21	woj. Katowickie i Opolskie
11.	Szczeciński Zarząd Budownictwa, Szczecin, ul. Jedności Narodowej 42	woj. Szczecińskie
12.	Wrocławski Zarząd Budownictwa, Wrocław, Pl. Powstańców Warszawy 1	woj. Wrocławskie i m. Wrocław
13.	Zarząd Budownictwa Warszawa, ul. Jasna 22	m. st. Warszawa

11.

ZARZĄDZENIE nr 21 MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 22 stycznia 1960 r.

w sprawie zakresu i terminów inwentaryzacji oraz wyceny robót w toku produkcji budowlano-montażowej.

(znak: KSR I/D-101/59)

W związku z zarządzeniem nr 347 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 29 grudnia 1959 r. w sprawie zasad ustalania wynagrodzeń i dokonywania rozliczeń za roboty budowlano-montażowe wykonywane przez przedsiębiorstwa państwowe, (Mon. Pol. nr 7, poz. 34) zarządza się, co następuje:

§ 1. W § 3, ust. 1, pkt 3 zarządzenia nr 113 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 6 czerwca 1958 r. w sprawie zasad i sposobu przeprowadzania inwentaryzacji rzeczowych składników majątkowych przez jednostki podległe i nadzorowane przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych (Dz. Urz. MBiPMB. nr 7, poz. 55), wprowadza się dodatkowe postanowienie dotyczące przedsiębiorstw budowlano-montażowych następującej treści: „również przedsiębiorstwa budowlano-montażowe obowiązane są produkcję budowlano-montażową inwentaryzować co miesiąc;".

§ 2. Inwentaryzacji okresowej, o której mowa w § 1, podlegają:

1) elementy robót rozpoczęte,
2) elementy robót zakończone, lecz nie odebrane przez zleceniodawcę,
3) elementy robót lub roboty przekraczające 90% wartości kosztorysowej obiektu.

§ 3. Inwentaryzację należy przeprowadzać komisyjnie w obecności kierownika robót lub osoby przez niego upoważnionej, w trybie przewidzianym w powołanym zarządzeniu nr 113 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 6 czerwca 1958 r.

§ 4. Zinwentaryzowane na koniec miesiąca roboty w toku wycenia się według kosztu planowanego przy zastosowaniu ustalonego w planie rocznym przedsiębiorstwa średniego wskaźnika rentowności produkcji budowlano-montażowej.

§ 5. Wyliczenie robót w toku przeprowadza się na podstawie protokółu wartości robót elementów rozpoczętych oraz zakończonych odebranych i nieodebranych, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 6. 1. Wyceny robót budowlano-montażowych w toku dokonuje się w sposób następujący:

1) od ogólnej wartości kosztorysowej robót, wymienionych w § 2, potrąca się marżę rentowności według wskaźnika, o którym mowa w § 4,
2) otrzymana różnica stanowi koszt robót w toku.

2. Na obiektach rozliczanych według kosztorysu umownego wartość robót w toku ustalona po przekroczeniu 90% wartości kosztorysowej obiektu powiększa się o odpowiedni dla nich odsetek za roboty wykonane w okresie jesienno-zimowym, wyliczony według aktalnie obowiązujących stawek narzutu tych kosztów.

Kwotę dodatku za roboty w okresie jesienno-zimowym oblicza się na dodatkowym zestawieniu, sporządzonym w układzie poszczególnych rodzajów robót i związanych z nimi odpowiednich stawek narzutu.

§ 7. 1. Wyliczenie wartości robót w toku należy sporządzać na zestawieniu wartości robót w toku według wzoru, stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

2. Zestawienie, o którym mowa w ust. 1, podpisują: dyrektor przedsiębiorstwa, główny księgowy oraz kierownik działu planowania. Służy ono jako udokumentowanie wyliczenia kosztu własnego sprzedanych robót, a przy ustalaniu wartości produkcji budowlano-montażowej stanowi dokument równorzędny fakturze za roboty sprzedane.

§ 8. Potrącone 10% wartości obmierzonych robót w fakturach częściowych, wystawianych systemem narastającym na koniec każdego miesiąca, o których mowa w § 11 ust. 3 pkt 1 i 2 powołanego na wstępie zarządzenia, stanowi należność, ewidencjonowaną na odrębnym koncie zleceniodawcy, do rozliczenia w fakturze ujmującej roboty objęte kosztorysem wykonawczym. Uznanie rachunku sprzedaży robót z ty-

tułu faktur częściowych następuje w wysokości pełnej wartości wykonanych i obmierzonych robót.

§ 9. 1. Dla elementu zakończonego, którego wartość, po doliczeniu do niej wartości wszystkich poprzednich zakończonych i odebranych elementów obiektu, daje łączną sumę przekraczającą 90% wartości kosztorysowej obiektu, sporządza się dwa protokóły wartości robót, a mianowicie:

1) na część elementu do 90% wartości kosztorysowej obiektu — protokół odbioru wykonanych robót według wzoru, stanowiącego załącznik nr 2 do powołanego na wstępie zarządzenia,
2) na pozostałą część elementu, przekraczającą 90% wartości kosztorysowej obiektu — protokół wartości robót zakończonych odebranych i nieodebranych, według wzoru, stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

Część elementu, o którym mowa w pkt 1, stanowi podstawę wystawienia zleceniodawcy faktury, natomiast część pozostała, wymieniona w pkt 2, stanowi robotę w toku.

2. Zasada określona w ust. 1 obowiązuje również przy systemie rozliczania robót według obmiaru lub procentowego zaawansowania.

§ 10. Zarządzenie obowiązuje od dnia 1 stycznia 1960 r.

MINISTER
St. Pietrusiewicz

Budowa . . . .
Obiekt . . . .

Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 21 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 22 stycznia 1960 r.

PROTOKÓŁ Nr . . .

wartości robót elementów rozpoczętych oraz zakończonych odebranych i nieodebranych

na dzień . . . . 1960 r.

Sporządzony przy udziale:
Ob. . . . .
Ob. . . . .
Ob. . . . .
W obecności kierownika robót Ob. . . . .
Komisja stwierdza, że zakres wykonanych robót objętych niniejszym protokółem jest zgodny z zapisem w księdze (kartotece) obmiaru. Na podstawie niniejszego protokółu ustala się wartości kosztorysowe następujących niezakończonych oraz zakończonych odebranych i nieodebranych elementów obiektu.

Nr	Wg tabeli elementów Nazwa elementu	Elementy rozpoczęte				Wartość wg ryczałtu lub kosztorysu wykonawczego elementów zakończonych odebranych i nieodebranych
		jednostka obmiaru	ilość jednostek obmiaru	cena za jednostkę	wartość	
1	2	3	4	5	6	

Kierownik robót

Członkowie Komisji

Dnia . . . . 1960 r.

. . . .
(nazwa jednostki)

Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 21 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 22 stycznia 1960 r.

ZESTAWIENIE WARTOŚCI ROBÓT W TOKU

produkcji budowlano-montażowej

na dzień . . . . 1960 r.

Lp.	nr obiektu	Protokół			wskaźnik rentowności	Marża $\frac{5 \cdot 6}{100}$	Koszt własny 5—7
		nr	z dnia	wartość kosztorysowa			
1	2	3	4	5	6	7	8
				Ogółem:			
				Przerób od początku budowy elementów			Bilans

Główny księgowy Kierownik Działu Planowania Dyrektor

Załącznik nr 3 do zarządzenia nr 21 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 22 stycznia 1960 r.

OBJAŚNIENIA

sposobu wypełnienia formularzy stanowiących podstawę wyliczenia robót w toku.

Protokół wartości robót elementów rozpoczętych (zakończonych odebranych i nieodebranych) — załącznik nr 1 do zarządzenia nr 21/60

Kol. 1 — 2

wpisuje się numery i nazwy elementów lub robót z tabeli elementów.

Kol. 3 — 6

wypełnia się w przypadku sporządzenia protokółu wartości robót elementów rozpoczętych, jak również przy rozliczaniu robót według obmiaru lub procentowego zaawansowania po przekroczeniu 90% wartości kosztorysowej obiektu.

Kol. 7

wypełnia się tylko w protokółach obejmujących elementy zakończone lecz nieodebrane.

W protokółach tych nie wypełnia się kol. 3 — 6.

Do kol. 7 wpisuje się umowną wartość elementów zakończonych odebranych i nieodebranych względnie na podstawie kosztorysu wykonawczego wartość elementów lub części obiektu. Elementy zakończone i odebrane ujmowane są w rubr. 7 wyłącznie w przypadku przekroczenia 90% wartości kosztorysowej obiektu.

Przy obiektach rozliczanych według kosztorysu umownego do wartości robót w toku przekraczających 90% wartości kosztorysowej obiektu wprowadza się do rubr. 7 również dodatek zimowy wyliczony w sposób, o którym mówi § 6 ust. 2 zarządzenia.

Zestawienie wartości robót w toku

Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 21/60

Kol. 1 — 2 — nie wymaga wyjaśnień.

Kol. 3— 5

wpisuje się z poszczególnych protokółów wartości robót w elementach rozpoczętych, zakończonych odebranych i nieodebranych oraz przekraczających 90% wartości kosztorysowej obiektu.

Ogólna suma kol. 5 wchodzi do B-1 jako przerób w robotach w toku od początku budowy.

Kol. 6 — nie wymaga wyjaśnień.

Kol. 7

wylicza się przez przemnożenie wskaźnika rentowności kol. 6 przez wartość kosztorysową robót kol. 5 i podzielenie przez 100.

Kol. 8

wskazuje przez odjęcie od wartości kosztorysowej robót w kol. 5 marży ujętej w kol. 7, wartość kosztu planowanego robót w toku.

12.

ZARZĄDZENIE nr 25 MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 26 stycznia 1960 r.

w sprawie organizacji trybu odbioru i rozruchu nowobudowanych zakładów podległych i nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

(znak: In/Gł.Sp/509/60)

Doświadczenia uzyskane w ostatnich latach przy budowie i uruchamianiu nowych zakładów przemysłowych nie zawsze są wykorzystywane do należytego skoordynowania robót budowlano-montażowych oraz prawidłowego uruchamiania zakładów.

Zdarzają się przypadki, że oddawane są do eksploatacji obiekty mimo niezakończenia robót inwestycyjnych i często bez pełnej regulacji maszyn i urządzeń oraz niezbędnej dokumentacji techniczno-ruchowej w wyniku czego niektóre nowowybudowane zakłady dopiero po kilku latach uzyskują projektowane parametry produkcyjne.

W celu zapobieżenia na przyszłość podobnym przypadkom zarządza się, co następuje:

§ 1. Przekazanie do eksploatacji zakładu szczególnie ważnego dla gospodarki narodowej może nastąpić po uzyskaniu zgody Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych na wniosek inwestora naczelnego, a dla pozostałych inwestycji po uzyskaniu zgody właściwego inwestora naczelnego na wniosek komisji odbioru.

§ 2. Inwestor naczelny lub komisja odbioru — może wystąpić z wnioskiem o przekazanie zakładu do eksploatacji po odbiorze wszystkich obiektów przez właściwą komisję odbioru, po usunięciu stwierdzonych usterek i niedoróbek, limitujących produkcję oraz po zabezpieczeniu niezbędnej załogi eksploatacyjnej.

§ 3. Zakład może być przekazany do eksploatacji tylko w tym przypadku, gdy pracował bezawaryjnie pod pełnym obciążeniem przez okres przewidziany warunkami technicznymi rozruchu oraz gdy zostały wykonane wszystkie zalecenia komisji odbioru w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

4. W celu ujednolicenia trybu odbioru i rozruchu nowobudowanych zakładów oraz określenia obowiązków poszczególnych jednostek, biorących udział w budowie i rozruchu, należy stosować instrukcję w sprawie organizacji trybu odbioru i rozruchu nowobudowanych zakładów, stanowiącą załącznik do zarządzenia.

5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1960 r.

MINISTER
St. Pietrusiewicz

Załącznik do zarządzenia nr 25 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 26 stycznia 1960 r.

INSTRUKCJA

w sprawie organizacji trybu odbioru i rozruchu nowobudowanych zakładów podległych i nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

I. Postanowienia ogólne

1. Montaż.

Montaż obejmuje wszystkie czynności przewidziane projektem i kosztorysem, począwszy od odbioru maszyn lub urządzeń z magazynu inwestora aż do odbioru przez inspektora nadzoru montowanej jednostki na fundamencie technologicznym i doprowadzonej do stanu zdolności podjęcia prób ruchowych.

Zakresem czynności montażowych objęte powinny być wszystkie operacje, zmierzające do przygotowania montowanego urządzenia technologicznego w celu podjęcia pełnego obciążenia produkcyjnego, a w szczególności:

1) protokolarne przyjęcie fundamentów na podstawie operatu pomiarowego;
fundamenty powinny posiadać wytyczone osie technologiczne i we właściwym miejscu zabetonowane repery;
2) prawidłowe ustawienie i kontrolę osiowości, poziomów i pionów maszyn pojedynczych lub ich zespołów z uwzględnieniem procesu osiadania fundamentów;
3) dopasowanie i sprawdzenie elementów współpracujących ze sobą (np. łożysk, kół zębatych, cylindrów, stożków, wentyli);
4) ustawienie i wyregulowanie sprzęgieł;
5) usunięcie ewentaulnych błędów wyważenia części wirujących;
6) sprawdzenie w ramach prób montażowych działania aparatury kontrolno-pomiarowej;
7) sprawdzenie szczególności i wytrzymałości urządzeń służących do produkcji transportu lub magazynowania cieczy i gazów oraz usunięcie stwierdzonych niedomagań;
8) doprowadzenie da właściwego stanu izolacji urządzeń elektrycznych.

2. Próby montażowe

Próby montażowe obejmują czynności związane z uruchamianiem maszyn (przeprowadzanym ręcznie, suwnicą, silnikiem zastępczym lub silnikiem stałym) w celu sprawdzenia prawidłowości montażu, rozwiązania konstrukcyjnego, stanu łożysk, kół zębatych, sprzęgieł, pasowań itp.

3. Rozruch

Rozruch obejmuje czynności kontrolne pracy zespołów maszyn oraz ich regulację w czasie ruchu bez obciążenia i pod sukcesywnie wzrastającym obciążeniem.

4. Eksploatacja wstępna

Eksploatacja wstępna następuje po kompleksowym i bezawaryjnym rozruchu ciągu technologicznego pod pełnym obciążeniem produkcyjnym. W okresie tym uzyskiwana moc produkcyjna uzależniona jest od poziomu wyszkolenia załogi eksploatacyjnej.

W czasie eksploatacji wstępnej kierownictwo zakładu spoczywa w rękach użytkownika, który spełnia swoje obowiązki przez poszczególne służby branżowe. Okres ten kończy się z chwilą uzyskania projektowanej mocy produkcyjnej.

5. Eksploatacja stała

W okresie eksploatacji stałej, zakład powinien zapewnić produkcję zgodnie z założeniami projektowymi pod względem ilościowym i jakościowym.

6. Kierownictwo rozruchu

W celu zwiększenia nadzoru technicznego nad próbami montażowymi oraz przeprowadzenia rozruchu kompleksowego należycie zmontowanych maszyn całości zakładu albo danego obiektu, inwestor powołuje kierownictwo rozruchu złożone z technologów, mechaników, elektryków i innych specjalistów, gwarantujących z uwagi na znajomość zagadnienia — należyte uruchomienie zakładu. Kierownictwo rozruchu dąży drogą regulacji oraz w razie potrzeby drogą ewentualnych zmian konstrukcyjnych do uzyskania planowanych parametrów.

Kierownictwo rozruchu wykonuje prace w zasadzie przy pomocy załogi przedsiębiorstw specjalizowanych oraz pracowników przygotowanych do pracy przy eksploatacji.

7. Komisja odbioru

Komisja odbioru jest organem złożonym z przedstawicieli stron zainteresowanych, dokonującym odbioru końcowego robót budowlanych oraz zmontowanych maszyn i urządzeń od wykonawców i przekazania inwestycji do eksploatacji wstępnej.

II. Obowiązki wykonawców robót budowlano-montażowych.

1. Jednostki prowadzące roboty budowlano-montażowe zobowiązane są do protokólarnego przekazania robót do odbioru.
2. Wykonawca robót montażowych obowiązany jest przeprowadzić wszystkie próby montażowe wg warunków technicznych określonych projektem.
3. Warunkiem przystąpienia do prac rozruchowych jest uprzednie zakończenie prób montażowych i protokólarne przyjęcie przez inwestora zmontowanych maszyn.
4. W okresie prób montażowych bardziej skomplikowanych maszyn, kierownik rozruchu o ile uzna to za konieczne, może wyznaczyć specjalnego pracownika rozruchu do wzięcia udziału w próbach montażowych.
5. Wyniki prób montażowych wykonawca obowiązany jest ująć w protokóle prób montażowych. Protokół podpisuje kierownik robót i inspektor nadzoru.
6. Protokół z prób montażowych powinien być doręczony komisji odbioru, o której mowa w rozdziale V instrukcji.
7. Koszty prób montażowych powinny być objęte ceną jednostkową montażu lub odrębnymi pozycjami kosztorysowymi.
8. Do zadań wykonawcy robót montażowych należy obowiązek przeprowadzania rozruchu zmontowanych maszyn, urządzeń lub instalacji, jeżeli tego zażąda inwestor i udzieli specjalnego zlecenia.
9. Usterki budowlano-montażowe ujawnione w okresie prowadzenia rozruchu powinny być usunięte przez przedsiębiorstwa, które wykonywały roboty budowlane lub montaż maszyn i urządzeń, jeżeli usterki te powstały z ich winy.
10. Przeróbki związane z wadami maszyn i urządzeń oraz materiałów lub błędami projektowymi, przeprowadzają przedsiębiorstwa, które wykonywały te roboty, na specjalne zlecenie inwestora, jako roboty dodatkowe.
11. Zabezpieczenie właściwych warunków bezpieczeństwa i higieny pracy (bhp) w okresie prób montażowych i rozruchu oraz odpowiedzialność za bezpieczeństwo maszyn i urządzeń należy do obowiązków przedsiębiorstw wykonujących próby montażowe i rozruchowe oraz do kierownictwa rozruchu.
12. Wykonawca rozruchu zobowiązany jest do opracowania preliminarza kosztów rozruchu.
13. W okresie rozruchu branżowe grupy rozruchowe powołane przez poszczególnych wykonawców podlegają kierownictwu rozruchu.

III. Obowiązki inwestora.

1. Rozruch całego zakładu lub ciągu technologicznego powinien spoczywać w rękach kierownictwa rozruchu z reguły powoływanego z przedstawicieli przyszłego użytkownika, wykonawców, technologicznego biura projektów i inwestora oraz w razie potrzeby uzupełnionego udziałem przedstawiciela dostawcy maszyn — posiadających niezbędne kwalifikacje zawodowe w zakresie związanych z tym czynności.
2. Inwestor naczelny powołuje kierownika rozruchu oraz jego zastępcę. Pozostali członkowie zostają powołani przez kierownika rozruchu w porozumieniu z inwestorem bezpośrednim i użytkownikiem.
3. Inwestor na wniosek kierownictwa rozruchu zleca w zasadzie przeprowadzenie rozruchu przedsiębiorstwom specjalizowanym, które wykonywały montaż maszyn i urządzeń.
4. Odpowiedzialność za działalność kierownictwa rozruchu ponosi inwestor naczelny, który obowiązany jest do stałej kontroli przebiegu rozruchu.
   Inwestor naczelny może swoje obowiązki w tym zakresie przelać na inwestora bezpośredniego.
5. W przypadku braku odpowiednio kwalifikowanych sił inżynieryjno-technicznych, inwestor może w zakresie organizacji i kierownictwa rozruchu korzystać z usług Instytutu Organizacji i Mechanizacji Budownictwa — Dział Badań Rozruchu Zakładów Przemysłowych, na zasadzie odpłatności.
6. Inwestor naczelny powołuje komisję odbioru, w skład której z reguły wchodzą przedstawiciele użytkownika, wykonawców oraz właściwego biura projektowego; skład komisji odbioru może być w poszczególnych przypadkach uzupełniony udziałem przedstawiciela Instytutu, wymienionego w ust. 5.
7. Inwestor zobowiązany jest do dostarczenia kierownictwu rozruchu i przedsiębiorstwom specjalizowanym dokumentacji dotyczącej prób montażowych i pełnej dokumentacji rozruchowej precyzującej zakres prób montażowych oraz warunki techniczne rozruchu.
8. Niezbędna ilość energii elektrycznej potrzebnej do przeprowadzenia prób montażowych powinna być zabezpieczona przez inwestora. W tym celu należy dążyć, ażeby pierwszym obiektem poddanym próbom montażowym była podstacja elektryczna, która z dostatecznym wyprzedzeniem powinna być przedstawiona władzom energetycznym do odbioru.
9. Inwestor obowiązany jest przygotować i przekazać wykonawcom rozruchu potrzebną ilość materiałów wsadowych, olejów, smarów, wody itp.
10. Celowym jest wcześniejsze uruchomienie warsztatów z właściwą obsadą eksploatacyjną, w celu udzielenia pomocy wykonawcom rozruchu. Świadczenia warsztatowe powinny być odpłatne na rzecz zakładu.
11. Inwestor obowiązany jest do zapewnienia współpracy przedstawicieli dostawców maszyn i urządzeń z importu oraz wytwórni krajowych na okres prób monta-

żowych i rozruchu w ramach umownych zobowiązań dostawcy.

12. Obowiązkiem inwestora jest zapewnienie właściwej obsady inżynieryjno-technicznej, dokumentacji techniczno-ruchowej oraz przeszkolenie załogi eksploatacyjnej do obsługi i uruchomienia maszyn i urządzeń. Załoga ta powinna być na okres rozruchu przekazana poszczególnym grupom rozruchowym przedsiębiorstw specjalizowanych dla jej wykorzystania przy przyszłej pracy na stanowiskach roboczych.

13. Do obowiązków inwestora należy opracowanie instrukcji w sprawie kontroli i potwierdzenia kosztów rozruchu, z jednoczesnym podaniem trybu obiegu tych dokumentów.

IV. Obowiązki kierownictwa rozruchu.

1. Za jakość przeprowadzonego rozruchu odpowiada kierownictwo rozruchu.
2. Przed rozpoczęciem rozruchu, kierownictwo rozruchu obowiązane jest do:
   1) opracowania schematu organizacyjnego kierownictwa rozruchu i grup rozruchowych, wyznaczonych przez przedsiębiorstwa specjalizowane;
   2) zapoznania się z warunkami technicznymi rozruchu poszczególnych agregatów i uzupełnienia ich oraz uzgodnienia z użytkownikiem i dostawcami maszyn;
   3) opracowania harmonogramu rozruchu;
   4) opracowania zbiorczego preliminarza kosztów rozruchu na podstawie częściowych preliminarzy opracowanych przez poszczególne przedsiębiorstwa specjalizowane.
3. Schemat organizacji kierownictwa rozruchu, harmonogram prac rozruchowych, jak również preliminarz kosztów zatwierdza właściwy inwestor naczelny.
4. Po zakończeniu rozruchu kierownictwo rozruchu obowiązane jest sporządzić:
   1) protokół wykonania rozruchu, w którym stwierdza, że obiekt został przygotowany do eksploatacji wstępnej;
   2) zbiorcze sprawozdanie z przebiegu rozruchu, w którym należy podać szczegółową ocenę ciągu technologicznego, z uwzględnieniem różnic pomiędzy rzeczywistą charakterystyką techniczną a projektową.
5. Działalność kierownictwa rozruchu kończy się regulacją całego kompleksu przy pełnym obciążeniu agregatów ciągu technologicznego oraz po usunięciu ujawnionych usterek i wykonaniu robót dodatkowych, ze specjalnym zwróceniem uwagi na zalecenia inspektora bhp.

V. Obowiązki komisji odbioru.

1. Odbioru robót od wykonawców, przekazania obiektów do rozruchu i eksploatacji dokonuje komisja odbioru powołana w trybie podanym w rozdz. III ust. 6. instrukcji.
2. Komisja odbioru jest obowiązana do opracowania zbiorczego wykazu obiektów i węzłów produkcyjnych, które powinny być objęte odbiorem.
3. Na podstawie sprawdzonych protokółów z dokonanych prób montażowych, komisja odbioru wydaje zezwolenie na podjęcie rozruchu lub przekazanie zakładu do eksploatacji.
4. Komisja odbioru działa za pośrednictwem komisji branżowych.
5. W przypadku stwierdzenia usterek, komisja odbioru może w zależności od rodzaju tych usterek wydać warunkowe zezwolenie na przeprowadzenie rozruchu obiektu lub węzła produkcyjnego, wyznaczając termin dla usunięcia stwierdzonych usterek.
6. Komisja odbioru kończy swoją działalność zgłoszeniem wniosku inwestorowi naczelnemu o przekazanie zakładu do eksploatacji wstępnej na podstawie sprawozdania kierownictwa rozruchu z przebiegu rozruchu i protokółu końcowego odbioru robót budowlano-montażowych.
7. Z chwilą wystąpienia komisji odbioru o przekazanie do eksploatacji wstępnej, użytkownik zobowiązany jest do utrzymania ciągłości pracy zakładu i jest w pełni odpowiedzialny za jego stan techniczny.
8. Komisja odbioru wykonuje swoje zadania w oparciu o prace projektowe i warunki techniczne oraz obowiązujące przepisy i normatywy w zakresie robót budowlano-montażowych.

13.

OKÓLNIK nr 5 MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 23 stycznia 1960 r.

w sprawie uzgadniania z Centralą Materiałów Budowlanych — Zarządem Przedsiębiorstw (CMB-ZP) kwartalnych bilansów dostaw ustalanych przez jednostki zbytu zjednoczeń przemysłowych.

(znak: CMB-PL-2/22/60)

W celu nadania jednolitego kierunku polityce, prowadzonej przez jednostki zbytu Zjednoczeń Przemysłowych oraz w celu zabezpieczenia właściwego wykonania rocznych bilansów materiałowych i towarowych artykułów bilansowanych przez Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, ustala się, co następuje:

1. Przed rozpoczęciem uzgadniania kwartalnych przydziałów i dostaw z odbiorcami pozarynkowymi, dystrybutorami rynkowymi i centralami handlu zagranicznego, jednostki zbytu zjednoczeń przemysłowych zobowiązane są uzgodnić z CMB — ZP operatywne kwartalne bilanse dostaw lub bilanse towarowe ważniejszych artykułów budowlanych i konsumpcyjnych oraz surowców.

2. Wykaz artykułów, których bilanse podlegają uzgodnieniu z CMB-ZP, stanowi załącznik do okólnika. Upoważnia się Dyrektora CMB-ZP do aktualizowania wykazu stosownie do istniejącej sytuacji zaopatrzeniowej.

3. Bilanse, o których mowa powyżej, niezależnie od zasadniczych przekrojów ekonomicznych (zaopatrzenie pozarynkowe, rynek, eksport, rezerwy) w odniesieniu do materiałów rozdzielanych centralnie muszą zawierać propozycje przydziałów dla resortów — odbiorców imiennie wymienionych w planach rozdziału, a w odniesieniu do podstawowych materiałów nierozdzielanych (np. wapno) planowaną wielkość dostaw dla resortów — głównych odbiorców. Bilanse te powinny być ponadto podbudowane analizą cyfrową, obrazującą przewidywane wykonanie dostaw za okresy ubiegłe oraz stopień wykonania rocznych zadań planowych od początku roku do końca planowanego kwartału.

4. Zmiany w uzgodnionych bilansach, polegające na zwiększeniu lub zmniejszeniu dostaw, mogą być przez jednostki zbytu dokonywane tylko na podstawie bieżących porozumień z CMB-ZP.

5. Bilanse nieuzgodnione Dyrektor CMB-ZP przedstawiać będzie do decyzji Ministra.

6. Zobowiązuje się jednostki zbytu zjednoczeń przemysłowych do wykonywania dostaw zgodnie z bilansami, ustalonymi w porozumieniu z CMB-ZP.

7. Zobowiązuje się Dyrektora CMB-ZP do natychmiastowego informowania Ministra o samowolnych zmianach dokonywanych przez jednostki zbytu Zjednoczeń Przemysłowych w uzgodnionych bilansach i o nieuzasadnionych przekroczeniach dostaw, powodujących zaburzenia w prawidłowym zaopatrzeniu odbiorców.

8. Terminy uzgodnień oraz wzory operatywnych kwartalnych bilansów ustali CMB-ZP.

9. Okólnik wchodzi w życie z dniem 23 stycznia 1960 r.

MINISTER
St. Pietrusiewicz

Załącznik do okólnika nr 5 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 23 stycznia 1960 r.

WYKAZ ARTYKUŁÓW

których bilanse podlegają uzgodnieniu z Centralą Materiałów Budowlanych — Zarządem Przedsiębiorstw.

Zjednoczenie Przemysłu Cementowego

1. Cement

Zjednoczenie Przemysłu Wapienniczego i Gipsowego

2. Wapno budowlane
3. Kamień wapienny
4. Gipsy

Zjednoczenie Przemysłu Szklarskiego

5. Szkło ciągnione
6. Szkło zbrojone
7. Szkło gospodarcze

Zjednoczenie Przemysłu Ceramicznego

8. Płytki fajansowe
9. Płytki terrakotowe
10. Kamionka kanalizacyjna
11. Porcelana stołowa
12. Porcelit
13. Fajans stołowy

Zjednoczenie Przemysłu Izolacji Budowlanej

14. Papy
15. Eternit

Zjednoczenie Przemysłu Kamienia Budowlanego

16. Grysy do lastrico

KOMUNIKAT I

w Dzienniku Ustaw ogłoszono:

w nr 1 z 11.I.60 r. **poz. 2** rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z 9.XII.59 r. w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać urządzenia do gromadzenia, usuwania i unieszkodliwiania nieczystości, oraz sposobu korzystania z tych urządzeń.

W nr 2 z 13.I.60 r. **poz. 16** rozporządzenie Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 21.XI. 1959 r. w sprawie zatrudniania młodocianych w wieku powyżej 16 lat przy pracach nie wymagających kwalifikacji zawodowych w przedsiębiorstwach budowlanych, budowlano-montażowych, przemysłowych geologicznych, transportowych i innych przedsiębiorstwach usługowych.

w Monitorze Polskim ogłoszono:

w nr 1 z 8.I.60 r. **poz. 2** zarządzenie Ministra Finansów z 17.XII.59 r. w sprawie trybu i kontroli finansowania inwestycji scentralizowanych w 1960 r.,

poz. 3 zarządzenie Ministra Finansów z 18.XII.59 r. w sprawie uruchomienia środków na finansowanie inwestycji scentralizowanych w 1960 r.

w nr 2 z 12.I.60 r. **poz. 5.** uchwałę nr 491 Rady Ministrów z 22.XII.59 r. w sprawie zasad ustalania wskaźnika procentowego określającego wysokość kredytów na zasiłki limitowane na rok 1960;

poz. 7 zarządzenie Ministra Finansów z 5.XII.59 r. w sprawie wysokości i trybu regulowania przez niektóre państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe podatku obrotowego od produktów przeznaczonych na eksport oraz trybu rozliczania z budżetem Państwa różnicy pomiędzy ceną zbytu a ceną fabryczną powyższych produktów;

poz. 9 zarządzenie Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 28.XII.59 r. w sprawie zaliczania do dni przepracowanych przerw pracy w budownictwie spowodowanych warunkami atmosferycznymi.

w nr 3 z 14.I.60 r. **poz. 13** zarządzenie Ministra Finansów z 5.I.60 r. w sprawie badania i zatwierdzania sprawozdań finansowych przedsiębiorstw państwowych i udziału organów finansowych i banków w tych czynnościach.

w nr 4 z 18.I.60 r. **poz. 15** zarządzenie nr 5 Prezesa Rady Ministrów z 12.I.60 r. w sprawie zaliczenia niektórych okresów usprawiedliwionej nieobecności w pracy do dni przepracowanych, wymaganych do uzyskania zasiłku rodzinnego;

poz. 18 zarządzenie Prezesa Komitetu do Spraw Urbanistyki i Architektury z 16.XI.59 r. w sprawie ramowych zasad sporządzania i zatwierdzania założeń oraz dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla inwestycji w zakresie budownictwa komunikacyjnego.

w nr 5 z 19.I.60 r. **poz. 19** uchwałę nr 461 Rady Ministrów z 26.XI.59 r. w sprawie cen artykułów sprzedawanych przez jednostki gospodarki uspołecznionej na zaopatrzenie nieuspołecznionych zakładów produkcyjnych i usługowych;

poz. 21 uchwałę nr 503 Rady Ministrów z 22.XII.59 r. w sprawie ustalania wysokości odsetek, prowizji i opłat bankowych banków państwowych;

poz. 27 obwieszczenie Polskiego Komitetu Normalizacyjnego z 28.XII.59 r. w sprawie ogłoszenia ustanowionych przez Polski Komitet Normalizacyjny norm państwowych.

Zakł. Graf. „Tamka", W-wa. Nakł. 7500 egz. Zam. 231/60. C-23.